

VARHAISKASVATUKSEN TOIMINNALLINEN TASA-ARVO- JA YHDEN- VERTAISUUSSUUNNITELMA

Pyhtään kunta

1.6.2025

PYHTÄÄPYTTIS

Tiennäyttäjä jo vuodesta 1347

Lisätietoja:

Päiväkodin johtajat Katja Vahtera, p. 050 328 8016, katja.vahtera@pyhtaa.fi ja Tiina Lounatmaa, p. 044 767 6652, tiina.lounatmaa@pyhtaa.fi

JOHDANTO

Toiminnallista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelua määrittelee kaksi eri lakia: Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986) (myöhemmin tasa-arvolaki) ja Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014). Tätä suunnittelua voi tehdä yhdessä tai erikseen. Opetushallitus velvoittaa toiminnallisen tasa-arvosuunnitelman laatimiseen. Velvoite koskee varhaiskasvatustilain mukaisesti varhaiskasvatuksien järjestäjien ja yksityisten palveluntuottajien järjestämää varhaiskasvatusta. Pyhtään varhaiskasvatuksessa toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu yhdistetään yhdeksi toimipaikkakohtaiseksi suunnitelmaksi ja se tehdään tasa-arvolain mukaisesti vuoden tai vähintään kolmen vuoden välein. Varhaiskasvatuksien järjestäjä ja palveluntuottaja huolehtii, että suunnitelmat laaditaan yhdessä henkilöstön kanssa.

Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on työkalu varhaiskasvatuksien toimintakulttuurin kehittämiseen inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Suunnitelman tavoitteena on varmistaa, että tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä tehdään järjestelmällisesti varhaiskasvatuksien arjessa. Suunnitelmassa tarkastellaan ja kehitetään varhaiskasvatuksessa työskentelevien aikuisten toimintatapoja. Lähtökohtana on lapsen edun toteutuminen. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadinnassa ja sen sisällössä tulee kiinnittää huomiota lasten oikeuteen vaikuttaa itseään koskeviin asioihin. Lapsille tulee varata mahdollisuus osallistua suunnitelman laatimiseen ja myös huoltajilla tulee olla mahdollisuus tulla kuulluksi. Tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvä työ on jatkuva prosessi ja kytkeytyy muuhun pedagogiseen suunnitteluun.

Tämä suunnitelma toimii pohjana Pyhtään kunnan varhaiskasvatuksien tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä sekä yksikkökohtaisten suunnitelmien laatimisessa.

TOIMINNALLINEN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITTELU

Varhaiskasvatuksessa toimintakulttuurin kehittämiseen kuuluvat tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen. Tasa-arvo sekä yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia ja tarkoittavat samaa asiaa: syrjimättömyyttä ja tasavertaisia mahdollisuuksia ihmisen eri ominaisuuksista huolimatta.

Toiminnallisessa tasa-arvosuunnitelmassa tarkastellaan ja kehitetään varhaiskasvatuksen toimintaa **sukupuolten tasa-arvon** näkökulmasta. Yhdenvertaisuussuunnitelmassa kiinnitetään huomiota siihen, miten **eri ominaisuudet**, kuten esimerkiksi ikä, ihonväri, kieli, katsomus, perhesuhteet tai vammaisuus vaikuttavat lasten mahdollisuuksiin toimia varhaiskasvatuksessa ja kokea osallisuutta siinä.

Tasa-arvolain mukaan toiminnallisessa tasa-arvosuunnitelmassa tulee kiinnittää erityisesti huomiota vuorovaikutukseen, ohjaukseen, lasten osallisuuteen, materiaaleihin, huoltajien kohtaamiseen sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen. Yhdenvertaisuuslain mukaan varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee arvioida, miten sen toiminta vaikuttaa eri ryhmiin, miten yhdenvertaisuus toteutuu omassa toiminnassa ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin edistääkseen yhdenvertaisuuden toteutumista varhaiskasvatuksessa.

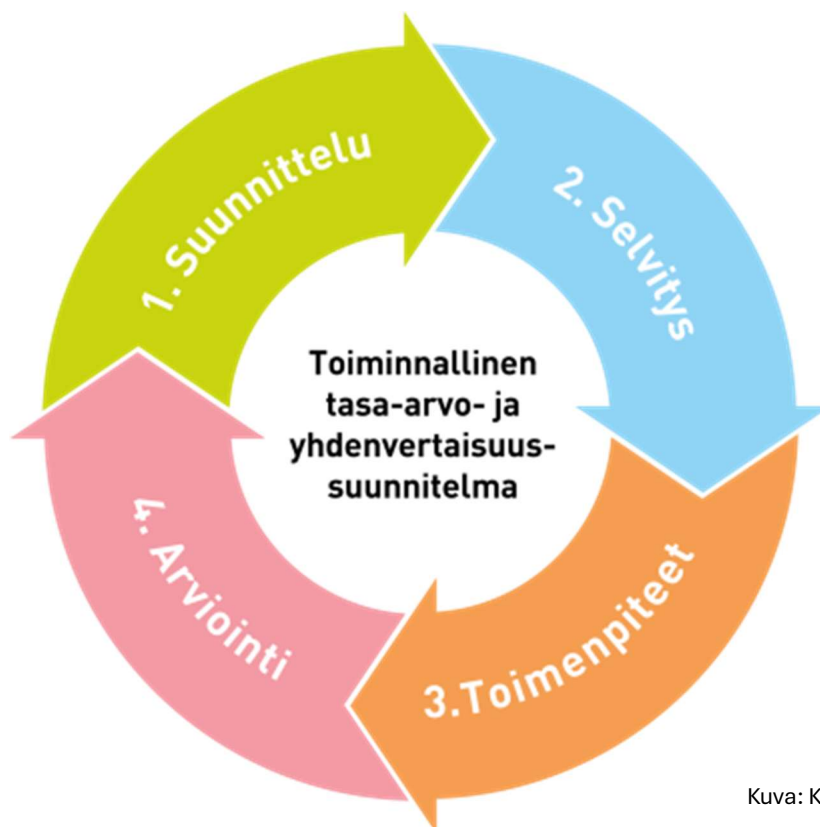
Tasa-arvolain mukaan toiminnallisen tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää kolme vaihetta: 1) selvitys tasa-arvotilanteesta, 2) kehittäminen eli tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi ja 3) arvio toimenpiteiden toteutumisesta ja tuloksista. On tärkeää suunnitella prosessi hyvin, ennen kuin selvityksen aloittaa. Lapsille on varattava mahdollisuus osallistua suunnitelman laatimiseen ja lasten osallisuus tulee toteuttaa ikä- ja kehitystaso huomioiden. Lapsilla ja huoltajilla tulee olla mahdollisuus tulla kuulluksi edistämistoimenpiteistä.

Laki yhdenvertaisuussuunnitelmasta ei määrittele erikseen toiminnallisen yhdenvertaisuussuunnittelun prosessia, mutta se on suositeltavaa tehdä yhdessä toiminnallisen tasa-arvosuunnitelman kanssa. Pyhtään varhaiskasvatuksessa suunnitelmat laaditaan yhdessä ja tasa-arvoa sekä yhdenvertaisuutta tarkastellaan selkeästi läpi koko suunnitelman.

TOIMINNALLISEN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITTELUN PROSESSI

Varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin kehittämiseen kuuluu tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen. Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu on jatkuva prosessi, joka kytetään muuhun varhaiskasvatuksen pedagogiseen suunnitteluun. Työtä tehdään systemaattisesti selvittäen, kehittämällä ja arvioiden vuoden tai vähintään kolmen vuoden syklissä.

Pyhtään varhaiskasvatuksen toimipaikoissa on käytössä yhdenmukainen suunnitelmallomake tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä varten. Perusperiaate on, että syyskaudella suunnitellaan ja kartoitetaan tulevan toimikauden tavoitteita sekä mietitään toimenpiteitä. Kevätkaudella kehitetään ja arvioidaan toimintaa. Suunnitelman laadinnan eri vaiheissa voidaan hyödyntää mm. Rauhankasvatusinstituutin kehittämää tasa-arvokompassia. Pyhtään varhaiskasvatuksessa toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma voidaan kirjata erillisenä suunnitelmana tai ryhmävasun/toimintasuunnitelman liitteenä.

Kuva: Kaisa Rekinen /OPH

SUUNNITTELU

Ennen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen selvittämistä on hyvä aloittaa suunnittelusta, jonka aikana tutustutaan keskeisiin käsitteisiin (liite 1) ja lakeihin:

[Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta](#)

[Yhdenvertaisuuslaki](#)

Työyhteisössä käydään yhteistä keskustelua siitä, kuinka nämä asiat näkyvät meidän varhaiskasvatusyksiköiden toiminnoissa ja miten meidän tulee huomioida niitä varhaiskasvatuksessa. Näin varmistetaan, että työyhteisö ymmärtää suunnitteluun liittyvät käsitteet ja sen, mikä toiminnallisen suunnittelun tarkoitus on.

Suunnitteluvaiheessa, syksyllä alkavan toimintakauden yhteydessä pohditaan myös toiminnallisen suunnittelun prosessia: Millä aikataululla tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusuustilannetta selvitetään? Milloin siirrytään kehittämisvaiheeseen? Milloin arvioidaan tehtyjä kehittämistoimenpiteitä ja suunnitelman päivitystarvetta? Miten lapsia ja huoltajia osallistetaan?

SELVITYS

Selvitysvaihe on tasa-arvolain vaatima ensimmäinen vaihe. Tässä vaiheessa selvitetään varhaiskasvatusyksikön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilannetta. Selvitys toimii pohjana, kun mietitään varhaiskasvatusyksikön kehittämistarpeita. Selvitysvaiheessa voidaan hyödyntää mm. tasa-arvokompassin materiaalia. Apuna voidaan myös käyttää erilaisia havainnointimenetelmiä sekä lapsia, vanhempia ja henkilöstöä osallistavia menetelmiä.

Linkkejä selvitysmenetelmiin:

<https://www.oph.fi/fi/opettajat-ja-kasvattajat/selvitysmenetelmia>

<https://tasa-arvoinenvarhaiskasvatus.fi/menetelmapankki/>

Tasa-arvolain mukaan huomiota tulee kiinnittää erityisesti vuorovaikutukseen, ohjaukseen, lasten osallisuuteen, materiaaleihin, huoltajien kohtaamiseen sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.

Yhdenvertaisuuslain mukaan huomiota tulee kiinnittää siihen, miten toiminta vaikuttaa eri ihmisryhmiin ja miten yhdenvertaisuus toteutuu omassa toiminnassa. Yhdenvertaisuussuunnitelmassa on arvioitava, miten varhaiskasvatus vaikuttaa eri väestöryhmiin ja miten yhdenvertaisuus muutoin toteutuu sen toiminnassa.

KEHITTÄMINEN

Selvitysvaiheessa paljastuneisiin epäkohtiin, jotka vaativat parannettavaa tai muutettavaa, pureudutaan tarkemmin tasa-arvolain vaatimassa prosessin toisessa vaiheessa. Tässä kehittämisvaiheessa nimetään toimenpiteitä, joilla puututaan esiin nousseisiin epäkohtiin. Toimenpiteet ovat konkreettisia asioita, joita arjessa voidaan toteuttaa.

Kehittämistyön onnistumisen kannalta on hyvä keskittyä vain muutamaan kehittämiskohteeseen kerrallaan, vaikka niitä nousisi selvitysvaiheessa esiin useampiakin. Toimenpiteet voivat liittyä esimerkiksi aikuisten toimintatapoihin, vuorovaikutukseen, toimipaikan tiloihin ja materiaaleihin tai henkilöstön osaamiseen. Tavoitteena on löytää mahdollisimman helposti toteutettavia tekoja, joilla on suuri muutosvaikutus.

Kehittämisvaiheelle laaditaan aikataulu ja nimetään vastuuhenkilöt. Tässä vaiheessa voi myös osallistaa lapsia ja huoltajia. Kehittämiskohteet, -tavoitteet ja -toimenpiteet sekä vastuuhenkilöt, aikataulu ja seuranta kirjataan toiminnalliseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmalomakkeeseen.

ARVIOINTI

Viimeinen tasa-arvolain vaatima vaihe on toimenpiteiden arviointi. Kun toimenpiteitä on tehty, on aika arvioida, kuinka toimenpiteet ovat vaikuttaneet arkeen. Mitä konkreettisempia kehittämistoimenpiteet ovat, sitä helpompi niitä on arvioida.

Arvioinnissa voidaan käyttää apuna erilaisia havainnointimenetelmiä. Lapsia ja huoltajia voidaan osallistaa arviointiin esimerkiksi haastatteluiden avulla. Arvioinnista prosessi jatkuu uudelleen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen selvittämiseen, kehittämiseen ja arviointiin.

TOIMINNALLISEN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMAN LOMAKE

Prosessissa käytettävä toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman lomake (liite 2) täytetään ensimmäisen kerran, kun varhaiskasvatusyksikössä on selvitetty arjen tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Lomakkeeseen kirjataan mitä selvityksessä havaittiin (kohta 1). Sen jälkeen pohditaan, mitä lähdetään kehittämään, mitä tavoitellaan ja millaiset ovat toimenpiteet (kohta 2), joilla tavoitteisiin pyritään. Tässä vaiheessa sovitaan konkreettisten kehittämistoimenpiteiden aikataulu ja vastuuhenkilö. Vastuuhenkilö vastaa siitä, että toimenpiteet toteutuvat sovitussa aikataulussa. Kehittämistoimenpiteitä toteutetaan tietty ajanjakso, jonka jälkeen ne arvioidaan (kohta 3). Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman on tarkoitus helpottaa varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisen toiminnan toteuttamista.

Tästä pääset [ohjeistus tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus -mallilomakkeeseen](#) sekä [esimerkkiin täytetystä toiminnallisesta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta](#).

LÄHTEET

Opetushallitus, Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

<https://www.oph.fi/fi/opettajat-ja-kasvattajat/toiminnallinen-tasa-arvo-ja-yhdenvertaisuus-suunnitelma>

Opetushallitus, Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksen-tueksi/tasa-arvo-ja-yhdenvertaisuus-varhaiskasvatuksessa-ja-esiopetuksessa>

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta: <https://finlex.fi/fi/laki/ajan-tasa/1986/19860609#P21>

Tasa-arvoinen varhaiskasvatus (Naisasialiitto Unioni ry): <https://tasa-arvoinenvarhaiskasvatus.fi>

Tasa-arvokompassi: työkalu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön varhaiskasvatuksessa (Rauhankasvatusinstituutti ry): <https://maailmankoulu.fi/wp-content/uploads/2021/01/Tasa-arvo-kompassi-VAKA.pdf>

Yhdenvertaisuuslaki: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141325>

TASA-ARVOON JA YHDENVERTAISUUTEEN LIITTYVIÄ KÄSITTEITÄ

Esteettömyys Esteettömyydellä tarkoitetaan ihmisten moninaisuuden huomioon ottamista rakennetun ympäristön suunnittelussa, toteuttamisessa ja kunnossapidossa. Esteettömyydessä ei ole kyse vain liikkumisesta vaan siinä huomioidaan myös esimerkiksi näkemiseen, kuulemiseen, ymmärtämiseen ja kommunikaatioon liittyvät asiat. Varhaiskasvatuksessa esteettömyys tarkoittaa fyysisten tilojen miettimistä niin, että kuka tahansa kyvyistään riippumatta voi osallistua varhaiskasvatuksen toimintaan.

Häirintä on yhdenvertaisuuslaissa kiellettyä syrjintää. Laissa häirintä määritellään käyttäytymisenä, jolla loukataan henkilön ihmisarvoa tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti. Häirinnässä henkilö luo käyttäytymisellään kiellettyyn syrjintäperusteeseen, kuten esimerkiksi seksuaaliseen suuntautumiseen, alkuperään tai vammaisuuteen, liittyvän toista henkilöä halventavan, nöyryyttävän, uhkaavan, vihamielisen tai hyökkäävän ilmapiirin. Varhaiskasvatuksessa häirintä voi olla esimerkiksi halventavaa puhetta, ilmeitä tai eleitä, jotka loukkaavat lasten, henkilöstön tai huoltajien ihmisarvoa. Häirintä voi kohdistua yksilön lisäksi myös ihmisryhmään. Esimerkiksi vammaisuuteen, ihonväriin tai seksuaaliseen suuntautumiseen liittyvä nimittely on häirintää.

Inklusio Inklusiivisessa toimintakulttuurissa edistetään osallisuutta, yhteenkuuluvuutta, yhdenvertaisuutta, moninaisuuden arvostamista ja tasa-arvoa kaikessa toiminnassa. Jokaisella lapsella on oikeus saada tukea omalle kasvulleen ja kehitymiselleen. Inklusiivinen toimintakulttuuri edellyttää henkilöstön ymmärrystä siitä, miten esimerkiksi vammaisuuteen, ihonväriin, sukupuoleen ja sen moninaisuuteen liittyvät asenteet näkyvät henkilöstön omassa toiminnassa ja varhaiskasvatuksen toimintatavoissa. Henkilöstön tulee tunnistaa lasten keskinäisten kohtaamisten eriarvoistavia piirteitä sekä puuttua niihin vastuullisesti, sensitiivisesti ja johdonmukaisesti. Henkilöstön tulee tukea lasten toimintaa inklusiivisesti niin, että jokaisella lapsella on mahdollisuus osallistua yhteiseen toimintaan omien taitojensa ja valmiuksiensa mukaan. Jokaisella lapsella on siis oikeus kuulua ryhmään ja tulla kohdatuksi tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti.

Normi ja normatiivisuus Normit ovat yhteiskunnallisia oletuksia ja odotuksia siitä, mikä on yleisesti hyväksyttyä, ”normaalista” tai toivottavaa eri tilanteissa. Normatiivisuus kertoo siitä, mitä pidämme normaalina ja tavoiteltavana. Normit auttavat meitä toimimaan tilanteissa, mutta toisinaan normit ovat syrjiviä ja rajoittavat toimintaa. Kasvatuksessa ja opetuksessa on tärkeää huomata, että päivittäiset teot, ajatukset ja sanat saattavat perustua syrjiviin normeihin tiedostamatta. Esimerkiksi se, millaisia kuvia ja hahmoja satukirjoissa esiintyy tai millaisia leluja päiväkodissa on, saattavat juontaa juurensa siihen, miten asioita on totuttu tekemään. Normit ovat usein näkymättömiä ja ne huomataan vasta, kun joku rikkoo niitä.

Osallisuus on kuulumisen tunnetta ja sitä, että saa edellytykset osallistua, tulla kuulluksi, ilmaista mielipiteensä, vaikuttaa ryhmään ja tuntea olonsa turvalliseksi. Osallisuus on vapaaehtoista eikä tarkoita samaa kuin osallistuminen tai osallistaminen. Lapsi voi osallistua toimintaan, mutta jos hän ei pääse vaikuttamaan siihen, hän ei ole osallinen. Osallisuus on muun muassa tunnetta siitä, että kuuluu omaan yhteisöön tai vuorovaikutusta ja toimintaa lasten välillä. Esimerkiksi aamupiirissä voidaan tukea lapsen osallisuutta keskusteluun ottamalla mukaan kuvat kielenkäytön tueksi. Osalliseksi pääsee pienilläkin tavoilla: kaikkien ei tarvitse osallistua keskusteluun, mutta otetaan kaikki osalliseksi sellaisilla tavoilla, kun he haluavat tulla mukaan.

Rasismi on ajatusmalli, jossa joitakin ihmisryhmiä määritellään alempiarvoiseksi esimerkiksi ihonvärin, kansalaisuuden, kulttuurin, äidinkielen tai uskonnon perusteella. Rasismi kumpuaa valkonormatiivisuudesta, joka perustuu rotuoppiin ja käsityksiin valkoisista eurooppalaisista tai muista länsimaalaisista muita ylempinä ja arvokkaampina ihmisinä. Rasismi voi ilmetä vihapuheena, syrjintänä,

väkivaltana tai näennäisen neutraaleina käytäntöinä, sanoina ja tekoina, jotka tosiasiallisesti saattavat loukata ihmisiä ja sulkea heitä ulos eri tilanteista.

Stereotypia Ihmiseen tai ihmisryhmään liitetty mielikuva tai yksinkertaistettu käsitys, jonka kautta heitä määritellään. Varhaiskasvatuksessa stereotypiat voivat näkyä esimerkiksi siinä, jos yhteydenotoissa huoltajiin ollaan enemmän yhteydessä äiteihin kuin isiin tai kertoa runsaammin päivän kulusta äideille kuin isille. Myös leikeissä ja tarinatuokioissa saatetaan tuottaa ja ylläpitää stereotyyppisiä käsitteitä esimerkiksi ammateista.

Sukupuolen moninaisuus Jokaisen ihmisen kokemus sukupuolesta on yksilöllinen. Sukupuolen moninaisuudella viitataan siihen, että sukupuoli on moninainen ilmiö, joka ei ole jaettavissa kahteen, toisilleen vastakkaiseen ja selvästi toisistaan erotettavaan sukupuoleen. Moninaisuutta ilmenee niin identiteettien, itseilmaisun kuin kehollisuudenkin tasolla. Jokaisella ihmisellä on oma, yksilöllinen kokemus omasta sukupuolestaan ja ihmiset ilmaisevat sukupuoltaan moninaisin tavoin esimerkiksi vaatetuksen, koristautumisen ja hiustyylien keinoin. Varhaiskasvatuksessa sukupuolen moninaisuus voi tulla esiin esimerkiksi silloin, kun henkilöstö purkaa normeja siitä, että mielenkiinnon kohteet tai vaatteet määrittäisivät sukupuolta. Poika voi pukeutua hameeseen tai muunsukupuolinen lapsi rakastaa auto- tai rakenteluleikkejä, eivätkä nämä asiat määritä lapsen sukupuolta.

Sukupuolisensitiivisyys tarkoittaa taitoa huomata sukupuolittuneita käytäntöjä ja sukupuolinormeja, jotka usein ovat tiedostamattomia. Ne ovat herkkyyttä tunnistaa yhteiskunnallisia ja kulttuurisia rakenteita, joissa sukupuoli rajoittaa lasten toimintaa ja taitoa purkaa niitä. Sukupuolesta riippumatta lapsilla on samat oikeudet, mahdollisuudet ja velvollisuudet leikkiä, osallistua ja toimia. Varhaiskasvatuksessa sukupuolisensitiivisyys näkyy silloin, kun henkilöstö osaa tarkastella sukupuolen merkitystä arjessa, pohtia omia, osin tiedostamattomiakin oletuksiaan eri sukupuolista ja kannustaa lapsia aktiivisesti monipuoliseen toimintaan.

Syrjintää on se, että ihmistä kohdellaan perusteettomasti huonommin jonkin henkilökohtaisen ominaisuuden perusteella. Yleinen syrjintäkielto on määritelty Suomen perustuslaissa (6 §). Sen mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä, eikä ketään saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjinnästä säädetään tarkemmin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslaeissa. Syrjintä on kiellettyä riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen.

Tasa-arvo Lain mukaan tasa-arvolla tarkoitetaan kaikkien sukupuolten yhtäläisiä oikeuksia ja mahdollisuuksia sekä vallan ja resurssien tasapuolista jakautumista. Suomessa tasa-arvolaille ehkäistään sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää ja edistetään sukupuolten tasa-arvoa. Varhaiskasvatuksessa tasa-arvo tarkoittaa sitä, että kiinnitämme huomiota siihen, että sukupuoli ei aseta lapsia tai aikuisia eriarvoiseen asemaan varhaiskasvatuksen arjessa.

Yhdenvertaisuus Lain mukaan yhdenvertaisuudella tarkoitetaan kaikkien ihmisten samanarvoisuutta riippumatta heidän iästään, kansalaisuudesta, kielestä, uskonnosta tai vakaumuksesta, mielipiteestä, vammasta, terveydentilasta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Sekä tasa-arvo että yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia ja tarkoittavat samaa asiaa: syrjimättömyyttä ja tasavertaisia mahdollisuuksia ihmisen eri ominaisuuksista huolimatta. Varhaiskasvatuksessa yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että kiinnitämme huomiota siihen, että ihmisten eri ominaisuudet, kuten ihonväri, uskonto tai terveydentila, eivät aseta lapsia tai aikuisia eriarvoiseen asemaan.

TOIMINNALLINEN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986
Yhdenvertaisuuslaki 2014/1325

Varhaiskasvatusyksikön nimi:

Laatimispäivämäärä:

Laatijat:

1. Milloin ja miten selvitystä on tehty? Mitä asioita selvityksessä nousi esiin?				
Kehitettävä teema	Tavoite	2. Kehittämistoimenpiteet	Aikataulu, vastuhenkilö, milloin arvioidaan	3. Arvioinnin tulokset